

Beskrivning av Sveriges Ingenjörers lönestatistik

Insamling

Underlaget till lönestatistiken samlas in med hjälp av en enkät till Sveriges Ingenjörers alla yrkesverksamma medlemmar (ej egenföretagare) bosatta i Sverige. Medlemmarna har möjlighet att svara antingen på webben eller på en pappersenkät. 2015 års statistik avser lönen i oktober 2015.

Svarsfrekvens

Svarsfrekvensen 2015 var 62 procent vilket motsvarar drygt 70 000 enkätsvar. Bortfallet tyder inte på några större systematiska avvikelser, svarsfrekvensen är ungefär densamma oavsett ålder, examensår, arbetsmarknadssektor och län.

Användning

Lönestatistiken används som underlag och informationskälla vid såväl centrala som lokala löneförhandlingar. Enskilda medlemmar kan informera sig om marknadslöneläget för t ex olika civilingenjörskategorierna och högskoleingenjörskategorierna verksamma inom olika arbetsmarknadssektorer, branscher, regioner, arbetsområden och befattningsnivåer. Statistiken får en allt större acceptans och spridning på arbetsmarknaden, även många arbetsgivare använder den som informationskälla.

Lönestatistiken redovisas per examensår eller födelseår. Merparten av individerna i underlaget går i princip direkt från gymnasiet till studier på högskolan vilket innebär att de flesta nyexaminerade är ungefär lika gamla. Detta gäller dock inte alla, det har blivit allt vanligare att utbilda sig och ta examen senare i livet. I statistiktablerna kan inte utläsas om det i underlaget finns individer som tagit examen senare och som kan ha relevant arbetslivserfarenhet innan examen togs. Det kan vara lämpligt att även titta på statistiken fördelad per födelseår som komplement.

Redovisning av statistiken

Statistiken på Sveriges Ingenjörers hemsida redovisas i första hand i en lönestatistikdatabas, Saco Lönesök, där man kan göra egna sökningar och skapa lönetabeller utifrån ett antal olika urvalskriterier. Det finns även en del färdiga lönetabeller i excelformat som är fördelade på de olika medlemskategorierna och arbetsmarknadssektorerna och sedan vidare på region och chef/icke chef. På hemsidan redovisas även prognoser för 2016 samt individuella löneökningstal och reallöneökningstabeller. Om materialet på hemsidan inte uppfyller behoven kan man få hjälp med specialbeställningar från någon av statistikerna på kansliet.

Lönebegrepp och statistiska mått

Sveriges Ingenjörers lönestatistik avser total månadslön om ingenting annat anges. I lönebegreppet total månadslön ingår:

- Fast månadslön
- Rörlig lön, genomsnittligt per månad (t ex bonus, provision, resultatlön)
- Naturaförmåner, genomsnittligt per månad (t ex bilförmån, lunchförmån)

I lönestatistiken ingår ej:

- Särskild övertidsersättning
- Traktamenten
- Resttidsersättning
- Semesterersättning

I de färdiga exceltabellerna redovisas lönestatistiken enbart på total månadslön. I lönestatistikdatabasen kan man däremot välja att se lönestatistik baserad på enbart fast månadslön och det går också att ta fram statistik uppdelad på dem som har rätt till respektive inte rätt till övertidsersättning. Statistiken är fördelad på examensår eller födelseår. För varje årskull redovisas antal samt statistikmått som beskrivs nedan.

Medelvärde (Aritmetiskt medelvärde):

Medelvärdet är summan av de observerade värdena dividerad med antalet observationer. Exempelvis summan av alla löner i en årskull dividerat med antalet löneobservationer i samma årskull.

Median:

Delar materialet i två lika stora delar. När observationerna i ett material är ordnade i storleksordning är medianen mittobservationens variabelvärde. Om antalet observationer är jämnt blir medianen medelvärdet av de två mittvärdena. Medianlönen är den lön där 50 procent av lönerna är lägre och 50 procent av lönerna är högre.

Kvartiler:

Delar materialet i fyra lika stora delar, första, andra och tredje kvartil.

Median och andra kvartil är samma sak. 1:a kvartilen är den lön där 25 procent av lönerna är lägre och 75 procent av lönerna är högre. 3:e kvartilen är den lön där 75 procent av lönerna är lägre och 25 procent av lönerna är högre.